

Technische nota met betrekking tot de opdracht van de commissaris in het kader van een interimdividend in een NV (art. 7:213 WVV)

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft met de norm van 21 juni 2018 de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing, ISA's) en de internationale standaard voor beoordelingsopdrachten (International Standard on Review Engagements, ISRE) 2410 in België van toepassing gemaakt op de controle van financiële overzichten (audit) en op de beoordeling van de tussentijdse financiële informatie, behoudens indien er voor de uitvoering van deze opdracht een bijzondere norm of aanbeveling van toepassing is.

Daarnaast bestaan er een aantal specifieke normen voor de uitvoering van bepaalde opdrachten die door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen worden toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor (de zogeheten 'exclusieve wettelijk voorbehouden opdrachten')¹.

Voor bepaalde opdrachten stelt het IBR technische nota's op, die geraadpleegd kunnen worden op de website van het Instituut (www.ibr-ire.be) onder de tabbladen Publicaties > Technische nota's.

De technische nota's zijn bedoeld om praktische ondersteuning aan de bedrijfsrevisoren te bieden bij de uitoefening van hun werkzaamheden. Zij hebben geen verplichte normatieve draagwijdte maar beogen de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt.

In voorkomend geval dienen de technische nota's samen gelezen te worden met de normen waarop zij betrekking hebben. In geen geval wijzigen de technische nota's de bestaande normen, noch worden deze erdoor opgeheven.

De toepassing van de technische nota's ontslaat de bedrijfsrevisor niet van de kennis van het toepasselijke juridische kader (de Belgische wet- en regelgeving, de Belgische bijzondere normen en/of de ISA's), noch van de uitoefening van zijn professionele oordeelvorming en de implementering van werkzaamheden aangepast aan de kenmerken en bijzonderheden van elk dossier.²

Voorafgaande opmerking

Deze technische nota is gebaseerd op het Wetboek van vennootschappen en verenigingen ("WVV"), gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 4 april 2019 (p. 33239) en gewijzigd door de wet van 28 april 2020 (BS 6 mei 2020). Het IBR heeft de kerndata van het overgangsrecht in kaart gebracht in bijlage 1 bij de [IBR-mededeling 2019/09](#). Tevens werd door het IBR een lijst met Frequently Asked Questions ontwikkeld die terug te vinden is op de website: <https://www.ibr-ire.be/nl/actueel/nieuw-wvv>.

Deze technische nota is een actualisering van de "Praktische nota van het IBR van 5 februari 2016 bij de uitvoering van de werkzaamheden van beoordeling in het kader van een interimdividend (art. 618 W .Venn.)" en houdt de interpretatie van de Raad van het IBR in op datum van 28 augustus 2020. Bepaalde punten kunnen daarom onderhevig zijn aan evolutie en bijgevolg is het mogelijk dat deze technische nota later zal moeten worden aangepast. Met het oog op de latere goedkeuring van een eventuele norm ter zake kunnen de eventuele opmerkingen of commentaren in verband met de

¹ De term 'exclusieve wettelijk voorbehouden opdrachten' beoogt de opdrachten die door of krachtens een in België van toepassing zijnde wet of regelgeving aan de commissaris of uitsluitend aan een bedrijfsrevisor worden toevertrouwd.

² Zie IBR-advies 2019/08, Toepassing van de ISA's en ISRE 2410 en technische nota's met betrekking tot de uitvoering van bepaalde exclusieve wettelijk voorbehouden opdrachten voorzien door het Wetboek van vennootschappen.

toepassing van deze technische nota ons worden doorgegeven via volgend e-mailadres: tech@ibr-ire.be.

Voorafgaande opmerking.....	1
1. Context	3
2. Beoogde doelstellingen	4
3. Uit te voeren werkzaamheden	4
Bijlage: Voorbeeld van verslag	8

1. Context

1. In het kader van deze technische nota wordt enkel de commissaris beoogd.
2. Deze technische nota heeft betrekking op de procedure in artikel 7:213 WVV dat bepaalt dat het bestuursorgaan in een NV statutair bevoegd kan zijn om op het resultaat van het boekjaar een interimdividend uit te keren, doch enkel nadat het bestuursorgaan aan de hand van een staat van activa en passiva die de commissaris beoordeelt (in een zogeheten 'beoordelingsverslag', voorheen 'verificatieverslag' genoemd), heeft vastgesteld dat de winst, en/of het overgedragen resultaat volstaat om een interimdividend uit te keren, in voorkomend geval verminderd met het overgedragen verlies of vermeerderd met de overgedragen winst, zonder onttrekking aan de bestaande reserves en rekening houdend met de reserves die volgens een wettelijke of statutaire bepaling moeten worden gevormd.

Met het oog op de flexibiliteit van het vennootschapsrecht en de handhaving van de concurrentiepositie van de Belgische bedrijven en de verbetering van de werking van de kapitaalmarkten is een interimdividend niet langer onderworpen aan de wettelijke tijdsbepalingen van zes en drie maanden (*Cf.* art. 7:213 WVV).

Een interimdividend wordt uitgekeerd op het resultaat van het lopend boekjaar, of uit de winst van het voorgaande boekjaar zolang de jaarrekening van dat boekjaar nog niet is goedgekeurd (art. 7:213, tweede lid WVV). De jaarrekening moet wel door het bestuursorgaan zijn vastgesteld.

Indien het interimdividend hoger is dan het later door de algemene vergadering vastgestelde jaardividend, wordt het meerdere beschouwd als een voorschot op het volgende dividend (art. 7:213, laatste lid WVV).

Bevoegd orgaan	Bevoegdheid	Bijzonder verslag van de commissaris (art. 7:213)	
		<i>Uitkering op grond van de laatste goedgekeurde jaarrekening</i>	<i>Uitkering op grond van een staat van activa en passiva van maximum twee maanden</i>
Algemene vergadering (tussentijds dividend) ⇒ Altijd	Uitkering afkomstig van de beschikbare reserves en van het overgedragen resultaat	Geen bijzonder verslag vereist (inbegrepen in het commissarismandaat art. 3:73 WVV)	
Bestuursorgaan (interimdividend) ⇒ Enkel ingeval van statutaire delegatie	Uitkering afkomstig van de winst van het lopende boekjaar en van het overgedragen resultaat		Bijzonder verslag art. 7:213 WVV
	Uitkering afkomstig van de winst van het voorgaande boekjaar zolang de jaarrekening van dat boekjaar nog niet		Bijzonder verslag art. 7:213 WVV

	is goedgekeurd, van de winst van het lopend boekjaar, van het overdragen resultaat zoals het volgt uit de laatste goedgekeurde jaarrekening		
--	---	--	--

- De mogelijkheid bestaat voortaan ook in de BV³ (art. 5:141 WVV) om statutair aan het bestuursorgaan de bevoegdheid te delegeren om over te gaan tot uitkeringen uit de winst van het lopende boekjaar of uit de winst van het voorgaande boekjaar zolang de jaarrekening van dat boekjaar nog niet is goedgekeurd, en uit de overgedragen winsten. De regeling van de interimdividenden in de NV is niet van toepassing. Hiervoor worden verwezen naar de technische nota's inzake de netto-actief- en liquiditeitstest in de BV.

2. Beoogde doelstellingen

- De bedoeling van het beoordelingsverslag van de commissaris is om een beoordeling te doen van de staat van activa en passiva en niet van de verrichting op zich. Het verslag kan worden beschouwd als een ondersteuning van de door het bestuursorgaan te nemen beslissing tot uitkering van een interimdividend.

3. Uit te voeren werkzaamheden

- De IBR-Aanbeveling "Uitvoering van een beperkt nazicht door de commissaris bij een tussentijdse toestand" bepaalde dat de opdracht toevertrouwd aan de commissaris in artikel 618 W. Venn./thans art. 7:213 WVV een beoordelingsopdracht is. Deze aanbeveling werd opgeheven door de norm van 10 november 2009, die de internationale standaarden voor beoordelingsopdrachten (*International Standards on Review Engagements*, ISRE's) in België van toepassing heeft gemaakt op de beoordeling ("het beperkt nazicht") van de historische financiële informatie.
- Bijgevolg en aangezien artikel 7:213 WVV de opdracht toevertrouwt aan de commissaris van de vennootschap, zal ISRE 2410 "Beoordeling van tussentijdse financiële informatie, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit" van toepassing zijn op deze opdracht.
- Een opdracht tot het uitvoeren van een beoordeling van tussentijdse financiële informatie heeft tot doel de commissaris in staat te stellen een conclusie te formuleren of hem op basis van de door hem uitgevoerde beoordeling niets ter kennis is gekomen op grond waarvan hij ertoe wordt gebracht te concluderen dat de tussentijdse financiële informatie niet in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met een van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. (par. 7, ISRE 2410)
- Onder "tussentijdse financiële informatie" wordt verstaan (par. 2, ISRE 2410): financiële informatie die wordt opgesteld en gepresenteerd in overeenstemming met het van toepassing

³ Voor een bespreking van deze mogelijkheid in de BV en de procedurele verschillen met de NV, zie H. DE WULF, "De implicaties van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voor de opdrachten van de commissaris bij vennootschappen: enkele opmerkingen", TAA 2019, nr. 62, 21-23.

zijnde boekhoudkundig referentiestelsel (zie hieronder nr. 14) en die, *in casu*, de vorm aanneemt van een staat van activa en passiva opgesteld conform het koninklijk besluit van 29 april 2019, over een periode die korter is dan het boekjaar van de vennootschap. Derhalve is het voorwerp van het beoordelingsverslag beoogd door artikel 7:213, vierde lid, WVV, tussentijdse financiële informatie. Aangezien de aard van de opdracht geen uitdrukking van een redelijke mate van zekerheid over deze tussentijdse financiële informatie vereist, wordt de doelstelling van de opdracht bereikt door het uitvoeren van een beoordeling.

9. Vooraleer een verslag uit te brengen in hoofde van artikel 7:213 WVV moet de commissaris nakijken of de statuten het bestuursorgaan toelaten om een interimdividend uit te keren.
10. De beoordeling van de staat van activa en passiva moet verricht worden door de commissaris. Indien er in de vennootschap geen commissaris is, is er wettelijk geen verslaggeving door een bedrijfsrevisor vereist.
11. De beoordelingswerkzaamheden geschieden overeenkomstig de principes van de beoordelingsopdracht. Aangezien het een vennootschap betreft waarin hij de functie van commissaris uitoefent, wordt hij geacht te beschikken over een voldoende algemene kennis van de onderneming en haar systeem van interne controle, wat het hem moet mogelijk maken de beoordelingswerkzaamheden toe te passen conform ISRE 2410. In voorkomend geval dient het systeem van interne controle te worden geactualiseerd.
12. Artikel 7:213, vierde lid WVV bepaalt dat het beoordelingsverslag van de commissaris moet worden gevoegd bij het jaarlijks controleverslag over de jaarrekening. Het lijkt geen twijfel dat deze bijlage ter beschikking van de aandeelhouders moet worden gesteld (art. 7:148 WVV) en die bescheiden zijn eveneens bedoeld in artikel 3:12 WVV, dat over de openbaarmaking handelt. De commissaris kan derhalve niet volstaan met het opnemen van een samenvatting in zijn verslag per einde boekjaar. Het gaat hier evenwel om twee onderscheiden opdrachten: de controleopdracht conform artikel 3:73 WVV en de opdracht toevertrouwd aan de commissaris in artikel 7:213 WVV. Derhalve dient ook voor deze laatste opdracht een opdrachtbrief opgesteld te worden (cf. par. 11, ISRE 2410) hetzij in het kader van zijn mandaat, hetzij in een afzonderlijke opdrachtbrief.
13. In de opdrachtbrief zal onder meer worden gewezen op de verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan, in het bijzonder in het licht van artikel 7:213 WVV.
14. Teneinde het in artikel 7:213 WVV vermelde beoordelingsverslag op te stellen, dient de commissaris de staat van activa en passiva te beoordelen, die door het bestuursorgaan opgesteld wordt in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel volgens de principes van artikel 3:1, § 1, eerste lid WVV. Het resultaat van de periode dient evenwel op een afzonderlijke lijn in de staat van activa en passiva opgenomen te worden.
15. Deze staat van activa en passiva dient ook de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen te vermelden en tevens te worden opgesteld volgens de goedgekeurde waarderingsregels. Desgevallend kan men voor beide aspecten verwijzen naar de door de commissaris gecontroleerde (en derhalve neergelegde) jaarrekening van de vennootschap indien er zich geen van belang zijnde wijzigingen hebben voorgedaan. Het is eveneens aangewezen om te vermelden of er geen in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn.

Het bestuursorgaan dient te beschikken over de nodige procedures inzake financiële rapportering met inbegrip van de afsluitingsboekingen opdat, eveneens in het geval van een tussentijdse staat

van activa en passiva, er een getrouwe afgrenzing van de afsluitingsperiode met erkenning van alle aan de periode gerelateerde kosten en opbrengsten kan gebeuren. Zo moet louter bij wijze van voorbeeld rekening worden gehouden met de te betalen eindejaarspremies, het vakantiegeld, de te ontvangen of op te stellen facturen, bezoldigingen aan het bestuursorgaan, de belasting op het tussentijds resultaat, afschrijvingen en waardeverminderingen, voorraadopname, enz. De beroepsbeoefenaar zal in het kader van zijn beoordelingsopdracht, hier bijzondere aandacht aan besteden, in alle van materieel belang zijnde aspecten.

16. De berekening van de winst /verlies over het lopende boekjaar of van de winst/verlies van het voorgaande boekjaar zolang de jaarrekening van dat boekjaar nog niet is goedgekeurd, moet worden gemaakt met inachtneming van de regels van het boekhoudrecht, waarbij rekening wordt gehouden met onder meer de afschrijvingen, de waardeverminderingen, de voorzieningen voor risico's en kosten en de te verwachten belastingen over de bedoelde winst/verlies. Dit veronderstelt dat de vennootschap een resultatenrekening opstelt die als grondslag dient voor de bepaling van de winst/verlies op datum van het afsluiten van de staat van activa en passiva.
17. De berekening door het bestuursorgaan van de mogelijke voor uitkering vatbare winst gebeurt op grond van artikel 7:213 WvV. Wanneer de commissaris kennis krijgt van een voornemen of een beslissing tot uitkering van een interimdividend dat hoger ligt dan de voor uitkering vatbare winst, dan zal hij het bestuursorgaan hiervan schriftelijk op de hoogte brengen, zonder dat dit evenwel impact heeft op het beoordelingsverslag. De commissaris moet zich immers niet uitspreken over het bedrag van de uitkering. Het beoordelingsverslag over de staat van activa en passiva, van de commissaris wordt uitgebracht voordat het bestuursorgaan beslist over het bedrag van de uitkering.
18. De commissaris zal zich ervan vergewissen dat het bestuursorgaan met de nodige voorzichtigheid handelt en geen interimdividend uitkeert wanneer er waarschijnlijkheid bestaat dat op het einde van het boekjaar zou worden vastgesteld dat die uitkering overdreven was. In dat geval, zal hij het bestuursorgaan hiervan schriftelijk op de hoogte brengen, zonder dat dit evenwel impact heeft op het beoordelingsverslag. Bij overdreven uitkering zal de commissaris dit in elk geval moeten vermelden in zijn verslag over de jaarrekening, gericht aan de algemene vergadering, conform artikel 3:75, § 1, 9° W. Venn.

Het is passend nader in te gaan op het vraagstuk wat de gevolgen zijn van teveel uitgekeerde interimdividend. De vraag stelt zich immers naar de reden waarom het jaardividend lager is dan het interimdividend. Indien dit enkel de resultante is van een beslissing van de algemene vergadering, dan kwalificeert het teveel betaalde zonder meer als een voorschot op volgende dividend (art. 7:213, laatste lid WvV). Indien dit evenwel het gevolg is van het feit dat het jaarresultaat niet langer toelaat een dividend van de grootte van het interimdividend uit te keren, dan is een verdere analyse aangewezen of dit het gevolg is van een verslechtering van het resultaat in de periode na het interimdividend en of de tussentijdse financiële staat niet op afdoende wijze rekening heeft gehouden met deze negatieve evolutie.

19. Het WvV bepaalt verder dat het besluit van het bestuursorgaan om een interimdividend uit te keren niet later mag worden genomen dan twee maanden na de dag waarop de staat van activa en passiva is afgesloten. Stelt de commissaris hierop een inbreuk vast, dan zal de commissaris dit, overeenkomstig artikel 3:75, §1, 9° WvV, in voorkomend geval, moeten opnemen in zijn verslag over de jaarrekening, gericht aan de algemene vergadering. Het verdient aanbeveling om deze vaststelling onverwijld te vermelden aan het bestuursorgaan, zonder dat dit evenwel impact heeft op het beoordelingsverslag.

20. De commissaris dient van de leiding van de vennootschap de nodige schriftelijke bevestigingen te verkrijgen. Het gaat hierbij onder meer over de fraude en de anti-witwasbepalingen.
21. Het verslag van de commissaris is gericht aan het bestuursorgaan die het besluit moet nemen een interimdividend uit te keren. Het wordt niet onmiddellijk bekendgemaakt. De wet bepaalt echter wel dat het gevoegd moet worden bij het controleverslag dat aan de gewone algemene vergadering wordt voorgelegd (artikel 7:213, vierde lid WVV).

Bijlage: Voorbeeld van verslag

Verslag aan het bestuursorgaan van vennootschap X inzake de beoordeling van de staat van activa en passiva in het kader van de uitkering van een interimdividend (art. 7:213 WVV)

Overeenkomstig artikel 7:213 WVV en overeenkomstig de statuten van vennootschap [X] brengen wij in onze hoedanigheid van commissaris hierbij aan het bestuursorgaan het beoordelingsverslag uit over de staat van activa en passiva afgesloten op [xx/xx/xxxx].

Wij hebben de beoordeling uitgevoerd van de hierbij gevoegde staat van activa en passiva per xx/xx/xx van de vennootschap opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de staat van activa en passiva

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van deze staat van activa en passiva per xx/xx/xx in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel volgens de principes van artikel 3:1, § 1, eerste lid WVV, alsook voor de naleving van de door artikel 7:213, tweede lid, van het WVV vereiste voorwaarden.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie over de staat van activa en passiva, te formuleren op basis van de door ons uitgevoerde beoordeling.

We hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig ISRE 2410, "Beoordeling van tussentijdse financiële informatie, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit." Een dergelijke beoordeling bestaat uit het verzoeken om inlichtingen, in hoofdzaak bij de voor financiën en administratieve verantwoordelijke personen, alsmede uit het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA's, *International Standards on Auditing*) uitgevoerde controle. Om die reden stelt de beoordeling ons niet in staat de zekerheid te verkrijgen dat wij kennis zullen krijgen van alle aangelegenheden van materieel belang die naar aanleiding van een controle mogelijk worden onderkend.

Bijgevolg brengen wij geen controleoordeel over deze staat van activa en passiva tot uitdrukking.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is niets onder onze aandacht gekomen dat ons ertoe aanzet van mening te zijn dat de bijhorende staat van activa en passiva van [xx] afgesloten op [xx] met een balanstotaal van [xx] en met [een resultaat van de lopende periode van [xx]] [de winst van het voorgaande boekjaar [xx]] [het overdragen resultaat], niet in alle van materieel belang zijnde opzichten, is opgesteld in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Beperking van gebruik van ons verslag

Dit verslag werd uitsluitend opgemaakt ingevolge artikel 7:213 WVV en mag niet voor andere doeleinden worden aangewend.

[Plaats],[Datum]

Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ

Commissaris

Vertegenwoordigd door

Naam

Bedrijfsrevisor